

ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ

На сьогоднішній день, не звертаючи увагу на велику кількість змін до нормативно-правових актів, які вносяться для удосконалення діючого законодавства, існують проблеми пов'язані з легалізацію новостворених суб'єктів права. Серед них можна назвати: корупційні прояви, «рейдерство», підробка документів реєстраційної справи тощо. З такими ситуаціями державний реєстратор стикається майже не щодня.

Щоб уникнути вищезазначених проблем Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва було розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо запровадження системи електронної державної реєстрації)». Даний Закон був підписаний Президентом України і набуває чинності 13 серпня 2011 року.

Метою внесення відповідних змін є створення в Україні системи електронної державної реєстрації суб'єктів господарювання, що забезпечить прозорість реєстраційних процесів та збільшить гарантії щодо захисту майнових прав власності юридичних осіб та їх власників, шляхом запровадження порядку проведення електронної державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, в тому числі й подання запитів щодо отримання відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців в електронному вигляді.

Що стосується самого порядку електронної державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, то вищевказаний законопроект розширює повноваження державного реєстратора, а саме на останнього покладається облік одержаного ним від заявника електронного документа та направлення заявнику підтвердження факту одержання електронного документа, проведення

необхідних реєстраційних дій у випадках, передбачених цим Законом, та надсилати заявнику відповідний документ у вигляді електронного документа і на паперовому носії. У разі наявності підстави для відмови у проведенні державної реєстрації заявникові надсилається відповідне повідомлення в електронній формі.

Електронні документи, подані для проведення державної реєстрації оформляються згідно з вимогами законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, а також електронного цифрового підпису. До таких законодавчих актів можна віднести Закони України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронний цифровий підпис». Закон України «Про електронний цифровий підпис» розкриває поняття електронного цифрового підпису - вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача [1].

З документів, поданих для проведення державної реєстрації на паперових носіях державним реєстратором, обов'язково виготовляється електронна копія шляхом сканування. У разі подання електронних документів реєстраційна картка та документи, крім документів, що засвідчують повноваження уповноваженої особи, засвідчуються електронним цифровим підписом заявника.

Електронний документ вважається одержаним державним реєстратором з часу надходження заявникові повідомлення в електронній формі про одержання такого електронного документа державним реєстратором. Державний реєстратор автоматично після отримання від заявника електронного документа надсилає йому електронний документ з підтвердженням факту одержання електронного документа. У разі подання електронних документів підтвердженням внесення реєстраційного збору є примірник електронного розрахункового документа, засвідченого електронним цифровим підписом.

Подання електронних документів для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичної особи, яка має намір стати підприємцем державному реєстратору засновником (засновниками) або уповноваженою ним (ними) особою здійснюється виключно для засвідчення державним реєстратором факту створення юридичної особи та факту набуття фізичною особою статусу підприємця [2].

З огляду на вищезазначене можна сказати, що через те, що затвердження порядку обігу та подання електронних документів для проведення державної реєстрації має здійснюватися державним реєстратором, то дані зміни покладають на останнього додаткові повноваження, пов'язані не лише із запровадженням самої процедури електронної реєстрації, а також із опрацюванням певних нормативно-правових актів, які регулюють електронний документообіг та електронний цифровий підпис.

На думку ініціаторів внесення відповідних змін Закон має створити умови для подальшого спрощення реєстраційних процедур, зменшення корупційних проявів за рахунок відсутності контактування заявника із державним реєстратором та стане дієвим заходом протидії так званому «рейдерству», оскільки підробка документів реєстраційної справи, у разі їх втрати, втратить сенс, що в свою чергу збільшить гарантії щодо захисту майнових прав власності юридичних осіб та їх власників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 р. // ВВР України. – 2003. - № 36. – Ст. 276.
2. Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб фізичних осіб – підприємців» щодо проведення електронної реєстрації: Закон України від 19 жовтня 2010 р.// Офіційний вісник України. – 22.11.2010. - № 87. – С. 7.
3. Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р.// ВВР України. – 2003. - № 31-32. – Ст. 263.

Солонар А. В. Щодо запровадження системи електронної державної реєстрації / А. В. Солонар // Всеукр. наук.-практ. читання «Проблеми сучасної правової системи України» (Львів, 25–26 лютого 2011 р.) : у 2 т. – Львів : Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2011. – Т. II. – С. 54–56.